

Sygn. akt IX Ca 916/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek (spr.)
Sędziowie:	SO Agnieszka Żegarska SO Bożena Charukiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ewelina Gryń

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2016 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa M. F.

przeciwko U. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 23 lipca 2015 r., sygn. akt I C 1017/15,

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości i powództwo oddala,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za pierwszą i drugą instancję.

Sygn. akt IX Ca 916/15

UZASADNIENIE

Powódka M. F. wniosła o zasądzenie od pozwanej U. J., prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...), kwoty 140 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała m.in., że we wrześniu 2013 r. otrzymała od pozwanej zaproszenie na spotkanie i w zamian udział w którym pozwana miała zapewnić jej upominek o wartości 150 zł w postaci zestawu kosmetyków wysokiej jakości. Powódka przybyła na umówione spotkanie i po wysłuchaniu wykładu zamiast gwarantowanego zestawu kosmetyków wysokiej jakości o wartości 150 zł otrzymała dwa kremy nawilżające, których wartość w jej ocenie nie przekraczała w sumie 10 zł. Pismem z dnia 21 lipca 2014 r. powódka bezskutecznie wezwała pozwaną do dostarczenia kosmetyków o przyrzeczonej wartości, ale bezskutecznie.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 grudnia 2014 r., w sprawie I Nc 1781/14, Sąd Rejonowy w Toruniu nakazał pozwanej, aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła na rzecz powódki w/w kwotę wraz z odsetkami i kosztami procesu, lub w tym terminie wniosła sprzeciw.

Pozwana U. J. w sprzeciwie od nakazu zapłaty, wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu przyznała, że w dniu 20 września 2013 r. organizowała wykład, którego słuchacze, w podziękowaniu za przybycie, otrzymywali zestaw wysokiej jakości kosmetyków o wartości 150 zł. Wartość upominków, zgodnie z regulaminem spotkań, ustalana była indywidualnie przez pozwaną na podstawie cen z katalogu produktów. Regulamin udostępniony był dla słuchaczy w czasie wykładu, a jego akceptacja następowała poprzez wypełnienie „kuponu szczęścia”, który wypełniła również powódka.

Powódka w odpowiedzi na sprzeciw pozwanej, w piśmie z 10 marca 2015r. wskazała, iż w „kuponie szczęścia” brak było informacji o akceptacji regulaminu, a jedynie zgoda na przetwarzanie danych osobowych powódki przez pozwaną. Podniosła nadto, iż oszacowanie przez pozwaną wartości kremu na 75 zł, podczas gdy na stronie producenta kosztuje 1,99 zł nie jest normalne i świadczy o nieuczciwym zachowaniu pozwanej.

Wyrokiem z 23 lipca 2015r. w sprawie I C 1017/15 Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 140 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 01 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 30 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, iż powódka we wrześniu 2013 r. uzyskała ulotkę, w świetle treści której pozwana, prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...), zapraszała bliżej niesprecyzowanych odbiorców zaproszenia na wykład, którego przedmiotem były nowoczesne metody dbania o zdrowie. Zgodnie z treścią ulotki w podziękowaniu za przybycie każdy z gości miał otrzymać zestaw wysokiej jakości kosmetyków o wartości 150 zł. Powódka w dniu 20 września 2013r. uczestniczyła w wykładzie organizowanym przez pozwaną. Po zakończeniu spotkania powódka otrzymała od przedstawicieli pozwanej dwa kremy, których wartość w ocenie powódki nie wynosiła 150 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie w całości. Zdaniem Sądu I instancji treść załączonego do akt sprawy zaproszenia wskazuje na to, że pozwana będąca jego autorem złożyła przyrzeczenie publiczne uregulowane w art. 919 § 1 k.c. i nast. Sąd Rejonowy uznał, iż pozwana poprzez rozpowszechnienie ulotek złożyła jednostronne oświadczenie woli, którego treścią było przyrzeczenie publiczne nagrody o wartości 150 zł za wykonanie określonej czynności (przybycie i wysłuchanie wykładu). Sąd I instancji uznał, że bez znaczenia dla oceny prawidłowości wykonania tegoż zobowiązania miał fakt istnienia regulaminu czy też jego treści. Ze złożonej faktury wynika, że pozwana kupiła kremy za 0,55 zł netto za sztukę. Sąd Rejonowy uwzględnił twierdzenie powódki, że łączna wartość dwóch otrzymanych od pozwanej kremów nie mogła przekraczać równowartości 10 zł.

Sąd Rejonowy w oparciu o powyższe ustalenia, uznając, że pozwana nie dotrzymała przyrzeczenia, do którego zobowiązała się w ogłoszeniu publicznym, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 140 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 01 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty na podstawie art. 471 k.c., art. 321 § 1 k.p.c., art. 455 k.c. oraz art. 481 k.c. W związku z pismem powódki z dnia 21 lipca 2014 r. wzywającym pozwaną do spełnienia świadczenia w terminie do dnia 31 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy zasądził odsetki od 01.08.2014r.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia apelację wniosła pozwana zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania tj.:

- art. 233 k.p.c. poprzez nierozważanie wszechstronnie zebranego materiału dowodowego w sprawie przez Sąd I instancji, polegające na niepoczynieniu ustaleń dotyczący treści regulaminu, a następnie dokonania zgodnie z

zasadami z art. 65 §1 k.c. wykładni zawartego w nim oświadczenia woli strony pozwanej będące przyrzeczeniem publicznym;

- art. 217 §3 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i oddalenie wniosków dowodowych o przesłuchanie w charakterze świadka osoby zawnioskowanej przez stronę pozwaną, w konsekwencji uniemożliwienie wykazania charakteru sporządzonego regulaminu, jego dostępności dla gości organizowanego wykładu;

2. naruszenie prawa materialnego tj.:

- art. 65 §1 k.c. oraz art. 919 k.c. przez uznanie, że fakt istnienia regulaminu oraz jego treść był bez znaczenia dla prawidłowości wykonania zobowiązania, gdyż strony nie łączyła umowa, którą regulamin mógłby ewentualnie uzupełniać, podczas gdy regulamin stanowił oświadczenie woli pozwanej będące przyrzeczeniem publicznym;

- art. 471 k.c. poprzez jego zastosowanie i uznanie, że powódka może domagać się skutecznie odszkodowania, pomimo, że nie udowodniła poniesienia jakiegokolwiek szkody;

- art. 919 k.c. i art. 354 k.c. poprzez błędną interpretację polegającą na uznaniu, że powódce przysługuje roszczenie o zapłatę równowartości przyrzeczonej nagrody, podczas gdy strona pozwana zobowiązana była do wydania zestawu kosmetyków, wobec czego dłużnik winien być zobowiązany do spełnienia zobowiązania zgodnie z jego treścią.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwana wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa,

- zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za dwie instancje.

Ewentualnie pozwana wniosła o uchylenie niniejszego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania – przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego. Pozwana podniosła, iż regulamin spotkań organizowanych przez jej firmę winien być uznany za element złożonego przyrzeczenia publicznego. Wskazała, iż pozwana była zobowiązana do wydania kosmetyków, a nie zapłaty określonej sumy pieniężnej, w związku z czym powódka nie ma podstaw do żądania zapłaty.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o utrzymanie w mocy wyroku Sądu I instancji oraz oddalenie apelacji na koszt pozwanej. W uzasadnieniu wskazała, iż wypełniony przez nią „kupon szczęścia” umożliwił nabycie za niższą cenę fiolek z witaminami, nie miał natomiast związku z akceptacją regulaminu. Podniosła nadto, iż zwracała się już do pozwanej o nadesłanie kosmetyków do łącznej, realnej wartości 150 złotych, czego pozwana nie uczyniła, w związku z czym zapłata tej kwoty jest zasadna.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej była zasadna.

W pierwszej kolejności należy jednakże wskazać, iż na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut apelacyjny naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Wskazać należy, iż stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, które jedynie mogą zostać przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona

przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r., II CKN 817/00).

W zakresie natomiast oddalenia wniosków dowodowych przez Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 23 lipca 2015r. wskazać trzeba, że pozwana nie złożyła w tym, zakresie zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. Artykuł 162 k.p.c. winien podlegać wykładni ścisłej. Strona nie może więc skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2015 r. II CSK 450/14).

Również Sąd II instancji oddalił zgłoszony przez pozwaną w apelacji wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka T. J., albowiem w ocenie Sądu nie miałyby on wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Odnosząc się do naruszeń przepisów prawa materialnego wstępnie wskazać należy, że zgodnie z art. 919 § 1 k.c. kto przez ogłoszenie publiczne przyrzekł nagrodę za wykonanie oznaczonej czynności, obowiązany jest przyrzeczenia dotrzymać. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż w niniejszej sprawie oświadczenie pozwanej zawarte w zaproszeniu na wykład należy potraktować jako przyrzeczenie publiczne. Przyrzeczenie publiczne jest bowiem jednostronnym oświadczeniem dłużnika, mocą którego podejmuje on zobowiązanie dotrzymania danego przyrzeczenia. Oświadczenie to jest kierowane do większej grupy nieoznaczonych osób (do publiczności); spośród nich tylko te będą uprawnione, które wykonają czynność stanowiącą przesłankę przyrzeczenia (Jacek Gudowski Komentarz do art. 919 Kodeksu cywilnego, LEX).

W niniejszej sprawie pozwana zobowiązała się do przekazania na rzecz osób, które przybyły na wykład i uczestniczyły w nim nagrody-prezenty w postaci „zestawu wysokiej jakości kosmetyków o wartości 150 złotych”.

Bezspornie, jak to ustalił prawidłowo Sąd Rejonowy, powódka na wykład przybyła i otrzymała dwa kremy, których wartość hurtowa (a co wynika z faktury nabycia kremów przez pozwaną) wynosi 0,55 zł za sztukę.

Powyższe oznacza bezsprzecznie, że pozwana przyrzeczenia nie wykonała. Z całą pewnością 2 sztuki kremów o wartości hurtowej 0,55 zł za sztukę nie mogą być uznane – po pierwsze – za „zestaw wysokiej jakości kosmetyków”, - po drugie -, aby ich wartość była równoważna „wartości 150 złotych”. Prawidłowo także uznał Sąd Rejonowy, że bez znaczenia dla oceny prawidłowości wykonania tegoż zobowiązania miał fakt istnienia regulaminu, czy też jego treści. Treść „kuponu szczęścia” wskazuje wprost na co wyraziła zgodę powódka i z całą pewnością nie jest to akceptacja regulaminu/katalogu. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem prezentowanym przez pozwaną, że to ona sama określa ceny produktów i do tego sama decyduje, które z nich należy uznać za wysokiej jakości. Powyższe cechy winny mieć charakter obiektywny, zaś ceny charakter rynkowy. Jak wskazano powyżej sama cena kremów (możliwych do zakupu w internecie za kwotę 1,99 zł za sztukę (k.8 akt sprawy) wyklucza uznaniu ich za te, o których pozwana zapewniła w złożonym przyrzeczeniu („wysokiej jakości”). Również wartość kremów wskazuje, że pozwana przyrzeczenia nie wykonała (kosmetyki miały być o wartości 150 zł, a nie 1,99 zł za sztukę –wartość rynkowa).

Jednakże nieprawidłowo Sąd Rejonowy uznał, że powódka poniosła szkodę. Okoliczność, iż powódka wezwała pozwaną do wydania jej kosmetyków, zaś ta nie zareagowała, nie uprawnia powódki do domagania się zapłaty za kosmetyki. Nie wykonanie przyrzeczenia, uprawnia powódkę jedynie do żądania jego wykonania w treści, w jakiej składający je zobowiązał się, nie zaś zapłaty równowartości przyrzeczonej nagrody.

Dlatego za błędne należy uznać rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego na podstawie art. 471 k.c. W przypadku odpowiedzialności opartej na podstawie art. 471 k.c. uprawniony oprócz wykazania niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (wina) musi wykazać również szkodę oraz związek przyczynowy między naruszeniem przez dłużnika więzi zobowiązaniowej oraz szkodą. W przedmiotowej sprawie powódka nie doznała żadnej szkody, w związku z czym nie można obciążyć pozwanej obowiązkiem jej naprawienia. Pozwana słusznie powołała się w apelacji na art. 354 k.c. zgodnie z którym dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób

odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadami współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W przedmiotowej sprawie powódce nie przysługuje roszczenie o zapłatę, a jedynie roszczenie o realne wykonanie zobowiązania, poprzez żądanie wydanie kosmetyków w naturze o cechach i wartości jak w przyrzeczeniu.

W tych warunkach, uznając apelację za słuszną co do zasady na podstawie art. 386 §1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. (opłata od apelacji i wynagrodzenie pełnomocnika za dwie instancje).